

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa: **JUDr. T. B.**, súdny exekútor, **E. Ú. B.**, so sídlom **H.**, zast. JUDr. M. B., advokát AK H., proti odporcovi: **JUDr. A. B., P.**, správkyňa konkurznej podstaty úpadcu Š. T. - P. p. P.-H. v konkurze, IČO: X., V., **o určenie pravosti a výšky prihlásenej pohľadávky do konkurzu**, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 35Cbi/40/07-Db z 23. marca 2010, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 35Cbi/40/07-Db z 23. marca 2010 v napadnutej zamietajúcej časti **z r u š u j e** a vec **v r a c i a** súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd napadnutým rozsudkom určil, že pohľadávka navrhovateľa, prihlásená do konkurzu prihláškou č. 2, je oprávnená a zistená vo výške 4 399,24 Eur a vo zvyšku návrh zamietol. Žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania.

Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva, že predmetom sporu je právo navrhovateľa na určenie pravosti a výšky ním prihlásenej pohľadávky do konkurzného konania, ktoré bolo vyhlásené na majetok povinného pod č. 36K 95/2005 dňa 10. apríla 2007. Navrhovateľ si prihlásil pohľadávku vo výške 171 001,50 Sk, ktorá pozostávala zo zákonnej odmeny vo výške 130 480,-- Sk, s DPH vo výške 19% z tejto sumy, čo činí 24 791,20 Sk, zo sumy 14 540,30 Sk, ktoré sú hotovými výdavkami, z odmeny za zriadenie exekučného záložného práva na nehnuteľnosť vo výške 1 000,-- Sk a 19% DPH zo sumy 1 000,-- Sk vo výške 190,--

Sk. Uvedenú pohľadávku si prihlásil ako pohľadávku proti podstate s poukazom na § 14 ods. 1 písm. e/ ZKV a s odkazom na ust. § 31 ods. 1 písm. f/, v spojení s ods. 5 cit. ust. ZKV.

Dňa 18. septembra 2007 na prieskumnom pojednávaní správca úpadcu poprel pohľadávku navrhovateľa. Upovedomenie o výsledku prieskumného pojednávania bolo navrhovateľovi doručené 4. októbra 2007. Žaloba na určenie pravosti a výšky popretej pohľadávky bola súdu doručená dňa 29. 10. 2009, t. j. v súdom stanovenej lehote.

Súd v konaní zistil, že navrhovateľ získal pred vyhlásením konkurzu od povinného celkovú sumu vo výške 254 146,50 Sk, z ktorej zaplatil pôvodnému oprávnenému H. C. L. – H. s. r. o., celkom sumu 177 542,40 Sk.

Ku dňu vyhlásenia konkurzu zostala na vymoženie pohľadávka vo výške 569 091,-- Sk a príslušenstvo vo výške 22% ročne vyčíslené v celkovej sume 1 128,810,95 Sk. Navrhovateľovi vznikli trovy súdneho konania vo výške 34 425,40 Sk, trovy právneho zastúpenia v exekučnom konaní vo výške 3 050,-- Sk, poplatok zo žiadosti o udelenie poverenia vo výške 500,-- Sk a trovy spojené s podaním návrhu na vykonanie exekúcie vo výške 120,--Sk.

Do dňa vyhlásenia konkurzu si navrhovateľ zúčtoval aj zákonnú odmenu vo výške 35 520,-- Sk, hotové výdavky vo výške 38 616,20 Sk a DPH vo výške 23% a 19% z uvedenej odmeny vo výške 2 467,90 Sk, t. j. celkom 76 604,10 Sk. Túto výšku finančných prostriedkov si navrhovateľ zúčtoval z vymoženej sumy vo výške 254 146,50 Sk tak, že z nej 177 542,40 Sk zaplatil oprávnenému a na trovy exekúcie s DPH si započítal rozdiel v čiastke 76 604,10 Sk. Z vyššie uvedených dôvodov uviedol, že tak suma 177 542,40 Sk vyplatená oprávnenému, ako aj trovy exekúcie s DPH vo výške 76 604,10 Sk, ktoré si zúčtoval vo svoj prospech, nemôžu tvoriť súčasť konkurznej podstaty, pretože k vymoženiu finančných prostriedkov došlo pred vyhlásením konkurzu.

Navrhovateľ si do konkurzného konania prihlásil pohľadávku vo výške 171 001,50 Sk, ako pohľadávku proti podstate s poukazom na § 14 ods. 1 písm. e/ ZKV a s odkazom na ust. § 31 ods. 1 písm. f/ v spojení s ods. 5 cit. ust. ZKV.

Právo navrhovateľa vyplýva z ust. § 196 zák. č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučného poriadku) (ďalej len „EP“), podľa ktorého za výkon exekučnej činnosti patrí exekútorovi odmena, náhrada hotových výdavkov a náhrada za stratu času. Tieto náklady uhrádza povinný podľa § 197 ods. 1 EP. Exekútor má vždy právo na náhradu skutočných výdavkov, ktoré mu vznikli s výkonom exekučnej činnosti a na odmenu za tie úkony, ktoré už vykonal, teda na trovy, ktoré mu už výkonom exekučnej činnosti vznikli.

Vyhlásením konkurzu už exekútor nemá možnosť si pohľadávku uspokojiť v exekučnom konaní podľa § 200 ods. 2 EP a jeho pohľadávka nadobúda charakter pohľadávky konkurznej, ktorú si musí prihlásiť do konkurzu. Ak je popretá pravosť pohľadávky, ako aj výška, tak veriteľ sa v incidenčnom spore domáha určenia pravosti a výšky s tým, že sa podľa § 14 ods. 1 písm. e/ ZKV považuje jeho pohľadávka za pohľadávku proti podstate. Podmienkou je, že v týchto konaniach bol majetok dlžníka speňažený a nebol vydaný oprávnenému. Námietka odporcu o nesprávne určenom petite v návrhu navrhovateľa preto právne neobstojí. Podľa prechodných a záverečných ustanovení obsiahnutých v § 238 EP v znení platnom do 31. 08. 2005 sa konania začaté pred septembrom 2005 dokončia podľa práva platného do 31. augusta 2005, ak odsek 2 neustanovuje inak.

V konaní bolo preukázané, že na základe poverenia Okresného súdu v Liptovskom Mikuláši, ktoré bolo vydané na základe návrhu oprávneného na vykonanie exekúcie, ku ktorému oprávnený doložil vykonateľný exekučný titul na peňažné plnenie, a to rozsudok č. k. 4Cb/113/00-93 zo dňa 9. októbra 2001, doručeného navrhovateľovi dňa 23. novembra 2001 (začatie exekučného konania) na vymoženie pohľadávky vo výške 746 633,40 Sk, vrátane príslušenstva, ako aj trov súdneho konania, došlo k začatiu exekučného konania voči povinnému – Š. T., ktorý mal ako podnikateľ - fyzická osoba pridelené IČO: X.

Aj keď oprávnený doručil navrhovateľovi rozsudok, v ktorom bol povinný označený ako Š. T. – P., so sídlom V., IČO: X., bolo upovedomenie o začatí exekúcie v exekučnom konaní Ex 857/2001 vyhotovené pre povinného Š. T. s označením P. – M. úplné, pretože pod takýmto označením bol povinný zapísaný v živnostenskom registri do 09. 09. 2004. Povinný – Š. T. ako fyzická osoba, podnikateľ bol povinný vykonávať všetky právne úkony pod svojim menom a priezviskom, pričom mal používať pri podnikaní do registra zapísaný

dodatok, ktorý ho odlišuje od iného podnikateľa. Navrhovateľ v upovedomení o začatí exekúcie, ako aj v ďalších listinách uviedol dodatok k menu a priezvisku odporcu presne tak, ako to vyplýva zo živnostenského registra. V prípade fyzickej osoby, podnikateľa má spôsobilosť byť účastníkom konania len tá osoba, ktorá je označená svojim menom a priezviskom (§ 19 a § 79 ods. 1 O. s. p.). Námietať odporcu o nedostatku aktívnej legitímácie na strane navrhovateľa preto právne neobstojí.

Medzi účastníkmi konania nebolo sporné, že od okamihu začatia exekučného konania ku dňu vyhlásenia konkurzu na majetok dlžníka – povinného bol speňažený majetok povinného, v celkovej sume 906 516,50 Sk. Navrhovateľ vydal z výťažku získaného exekúciou dve čiastky, a to sumu 481 368,50 Sk ako výťažok z predaja nehnuteľností a z celkovej čiastky 254 146,50 Sk sumu 162 269,30 Sk v štyroch splátkach, a to: 18. 10. 2002 – 48 000,60 Sk; 19. 11. 2002 – 22 300,90 Sk; 22. 01. 2003 – 45 297,10 Sk a 17. 12. 2004 – 46 670,70 SK. Navrhovateľ síce deklaroval v návrhu, že vyplatil oprávnenému sumu celkom 177 542,40 Sk, pretože na čiastku 15 273,10 Sk mu vystavil faktúru č. 857/01/1455 za dohodnutú zmluvnú odmenu, ktorú mu oprávnený neuhradil, v dôsledku čoho si túto sumu zadržal a započítal z finančných prostriedkov oprávneného na jeho pohľadávku, avšak súd bol toho právneho názoru, že navrhovateľ oprávnenému skutočne vyplatil len 162 269,30 Sk.

Z exekučného spisu súd zistil, že na zmluvnej odmene vo výške 5% z vymoženej sumy sa dohodol navrhovateľ ako súdny exekútor s oprávneným vopred (čl. 6 zmluvy). Pričom podľa § 17 ods. 1 vyhl. č. 288/1995 Z. z. v znení platnom k 23. novembru 2001 túto zmluvnú odmenu uhradza súdnemu exekútorovi výlučne oprávnený. Aj keď navrhovateľ tvrdil, že si zmluvnú odmenu započítal voči pohľadávke oprávneného, s takýmto tvrdením nie je možné súhlasiť. Jednostranné započítanie zmluvnej odmeny oproti finančným čiastkam, ktoré získal exekútor výlučne z výťažku majetku povinného, nie je možné považovať za finančné prostriedky oprávneného, a to o to skôr, že mu neboli vyplatené vôbec. Zaplatenie zmluvnej odmeny nemôže byť ani navrhovateľom a ani oprávneným prenesené na povinného. Pri zmluvnej odmene ide skôr o výnimku z ust. § 196 EP, ktoré garantuje exekútorovi právo na odmenu, ktorá je súčasťou trov konania a ktorú v zásade navrhovateľovi ako exekútorovi platí povinný.

Pokiaľ ide o zákonnú odmenu, ktorá je podľa § 196 EP zahrnutá medzi exekučné trovy, na ktoré navrhovateľovi vzniklo právo, je potrebné uviesť, že pre stanovenie jej výšky je potrebné vychádzať z ustanovení Exekučného zákona a vyhlášky k nemu, ktorý platil ku dňu 23. novembra 2001. Základom nároku pre výpočet zákonnej odmeny súdneho exekútora je preto ním vymáhaná (nie vymožená) peňažná suma, a to podľa rozsudku okresného súdu. Čo vyplýva z ust. § 14 ods. 1 a § 15 vyhl. č. 288/1995 Z. z.

Navrhovateľ si preto za obdobie do 14. marca 2005 zo sumy, ktorú predbežne vymohol, vyčíslil zákonnú odmenu vo výške 35 520,-- Sk a hotové výdavky vo výške 38 616,20 Sk, celkom trovy exekúcie vyčíslil na čiastku 74 136,20 Sk, ku ktorej pripočítal 23% a 19% DPH z odmeny, t.j. zo sumy 35 520,-- Sk vo výške 2 467,90 Sk. Sumu 35 520,-- Sk z vymožených finančných prostriedkov vo výške 254 146,50 Sk si tak vyplatil v súlade s ust. § 196 EP.

Dňa 14. marca 2005 sa uskutočnila dražba nehnuteľností, ktorá bola v bezpodielovom spoluvlastníctve úpadcu Š. T. a jeho manželky E. T., ktorá ako vydražiteľ s por. č. 1 podľa § 148 ods. 1 EP doplatila najvyššie podanie vo výške 321 185,-- Sk k dražobnej zábezpeke zloženej ňou dňa 3. marca 2005 v rovnakej výške tak, že najvyššie podanie činilo sumu 642 370,-- Sk. Okresný súd v Liptovskom Mikuláši ako príslušný exekučný súd uznesením zo dňa 14. júna 2006 v spojení s opravným uznesením zo dňa 28. júla 2006 schválil príklep udelený navrhovateľom na dražbe nehnuteľností, pričom proti udeleniu príklepu neboli vznesené žiadne námietky. Dňa 12. marca 2007 povinný uhradil do pokladne navrhovateľa sumu 10 000,-- Sk. Navrhovateľovi vzniklo právo na účtovanie zákonnej odmeny vo výške 20% z vymáhanej sumy, čo je v súlade s ust. § 196 EP a § 201 ods. 1 a § 4 ods. 1 a 5 vyhl. č. 288/1995 v znení platnom k 23. novembru 2001. Keďže medzi účastníkmi sporu bola zhoda v tom, že navrhovateľ nevy-mohol celú rozsudkom priznanú sumu pre oprávneného, ale len časť vo výške 906 116,50 Sk, vzniklo navrhovateľovi právo na účtovanie zákonnej odmeny vo výške 20% minimálne z tejto sumy. Navrhovateľ si reálne vyúčtoval a aj uhradil pred vyhlásením konkurzu časť zákonnej odmeny vo výške 35 520,-- Sk a sumu 130 480,-- Sk, ktorú si zadržal a nevydal ju do konkurznej podstaty úpadcu, si prihlásil prihláškou do konkurzného konania a je predmetom tohto určovacieho sporu. Celková suma, ktorú si ako zákonnú odmenu navrhovateľ vyčíslil a uplatnil bez DPH, tak zodpovedá čiastke 166 000,-- Sk. Keďže navrhovateľom vyúčtovaná a uplatnená suma zákonnej odmeny nie je vyššia než

20% z vymáhanej sumy, je zákonná odmena vo výške 130 480,-- Sk, ktorú si navrhovateľ prihláškou prihlásil do konkurzu, a to s prihliadnutím na už vyplatenú časť zákonnej odmeny vo výške 35 520,-- Sk, uplatnená v súlade s ust. § 5 ods. 1, § 26 vyhl. č. 288/1995 Z. z. dôvodne.

Z vykonaného dokazovania je zrejmé, že navrhovateľ si do vyhlásenia konkurzu zúčtoval na zákonnú odmenu 35 520,-- Sk, aj DPH vo výške 2 467,90 Sk a 4 710,10 Sk z tejto sumy, na ktorú mu právo nevzniklo, preto súd túto sumu spolu s čiastkou podľa faktúry Ex 857/011455, ktorá pozostáva zo zmluvnej odmeny 8 877,-- Sk a z DPH vo výške 1 686,60 Sk, t. j. celkom vo výške 17 741, 60 Sk považuje za sumu, ktorú si navrhovateľ zúčtoval voči finančným prostriedkom získaným od povinného bez právneho dôvodu.

Pokiaľ ide o navrhovateľom vyúčtovanú DPH vo výške 19% zo zmluvnej, ako aj zo zákonnej odmeny, je súd toho právneho názoru, že právna úprava obsiahnutá v exekučnom zákone, ktorý platil k 23. novembru 2001, neobsahovala oprávnenie navrhovateľa účtovať si k odmene aj DPH. Aj keď sú súdni exekútori od 1. januára 1996 povinní postupovať v súlade s § 4 ods. 1 a 2 a jeho prílohy č. 2 (zák. č. 289/1995 Z. z. o DPH, aktuálne zák. č. 22/2004 Z. z.) a sú zahrnutí medzi platiteľov DPH ako osoby poskytujúce právne služby núteného výkonu rozhodnutia, a to bez ohľadu na to, že DPH nebola uvedená do 1. septembra 2005 v exekučnom poriadku, resp. vo vyhl. č. 288/1995 Z. z. o odmenách a náhradách súdnych exekútorov, vychádzajúc z prechodného ust. § 238 ods. 1 EP, podľa ktorého konania začaté pred 1. septembrom 2005 sa dokončia podľa práva platného do 31. augusta 2005, dospel súd k záveru, že právo navrhovateľa účtovať si k odmene DPH z Exekučného poriadku, platného v čase začatia exekučného konania a ani z vyhlášky nevyplýva, preto nemohol súd navrhovateľovi DPH priznať. Nález Ústavného súdu SR, na ktorý sa navrhovateľ odvoláva a na základe ktorého došlo k zavedeniu DPH novelou Exekučného poriadku od 1. septembra 2005 do právneho poriadku nemá spätné účinky a je záväzný len v prejednávanej veci.

Prvostupňový súd preto konštatoval, že navrhovateľom nie je dôvodne uplatnená daň z pridanej hodnoty vo výške 19% s odkazom na § 27 zák. o dani z pridanej hodnoty vo výške 24 791,20 Sk zo zákonnej odmeny 130 480,-- Sk uplatnenou prihláškou, v dôsledku čoho súd v tejto časti návrh navrhovateľa zamietol.

Exekútor má podľa § 6 vyhl. 288/1995 Z. z. právo aj na odmenu za zriadenie exekučného záložného práva vo výške 33,19 Eur (1 000,-- Sk), avšak bez DPH vo výške 190,-- Sk, a to z vyššie uvedených dôvodov.

Exekútor má za vykonávanie svojej činnosti právo podľa § 196 v spojení s § 5 ods. 3 a § 22 cit. vyhl. aj na náhradu hotových výdavkov, ktoré do vyhlásenia konkurzu vyčíslil vo výške 38 616,20 Sk a v prihláške do konkurzu si uplatnil zvyšok vo výške 14 540,30 Sk, čo znamená, že hotové výdavky celkom predstavujú sumu 53 156,50 Sk.

Odporca namietal základ a výšku určitej časti navrhovateľom vyčíslených hotových výdavkov podľa exekučného spisu, a to nielen pokiaľ ide o neúčelne vynaložené poštovné, duplicitné zúčtovanie kolkov, duplicitné žiadosti o súčinnosť, ale aj o náklady za spotrebovaný kancelársky materiál (papier, obálky, toner, telefón) a nepreukázané výdavky cestovného autom, ktoré považoval za výdavky neúčelne vynaložené a najmä nepreukázané a takto neúčelne vynaložené náklady v exekučnom konaní Ex 857/2001 vyčíslil odporca na sumu 22 791,-- Sk. Prvostupňový súd riadne každú namietanú položku preskúmal a aj odôvodnil ich dôvodnosť. Súd považoval za neúčelne vynaložený výdavok 2 x 50,-- Sk dňa 28. 01. 2005 a 08. 02. 2005 za opakovane žiadaný výpis z katastra č. 1. ex. sp. 419-423.

Pokiaľ ide o námietky, týkajúce sa výšky cestovných výdavkov vo výške 12 528,90 Sk, ktoré mali vzniknúť navrhovateľovi v súvislosti s úkonmi vykonanými podľa Exekučného poriadku a mali sa týkať jednania s povinným podľa § 54 ods. 2 EP dňa 12. mája 2003, obhliadky spísaných hnutel'ných vecí, majetku povinného, obhliadky motorového vozidla podľa § 116 a nasl. EP, obhliadky nehnuteľnosti podľa § 140 ods. 2 písm. n/ EP, zisťovania majetku povinného v dňoch 03. 06., 11. 07., 06. 08. a 14. 10. 2003; 30. 06., 10. 08., 20. 11., 01. a 02. 12. a 14. 12. 2004, 10. 01., 27. 01., 14. 02., 17. 02., 05. a 11. 03. a 05. 04. 2005 s prihliadnutím na § 64 EP a úkonov, ktoré bezprostredne súviseli s vykonávaním exekúcie, a to odovzdanie vydraženej hnutel'nej veci, jednanie so záujemcom a jednanie s vydražiteľom, je treba uviesť, že žiadna z týchto ciest nebola relevantným spôsobom zaevidovaná v exekučnom spise a nie je tam o týchto cestách žiadna zmienka a ani úradný záznam, či každá z týchto ciest bola skutočne nevyhnutná a reálne uskutočnená, navrhovateľ žiadnym vierohodným dôkazom nepreukázal. Ani z knihy jász za jednotlivé roky, kópiu ktorej navrhovateľ k svojmu vyjadreniu doložil, tieto skutočnosti nevyplývajú. Údaje v knihe jász sú

údajmi len pracovníkov navrhovateľa bez toho, aby ich potvrdila tá osoba, s ktorou navrhovateľ jednal, príp. za ktorou vycestoval. Aj keď sa v exekučnom spise č. 1. 116 – 119 nachádza z prvého stretnutia navrhovateľa s povinným, na ktorom vykonal aj obhliadku hnutelných a nehnuteľných vecí úradný záznam a z ocenenia nehnuteľnosti znalcom č. 1. 215 je v ex. sp. založený cestovný príkaz, na ostatné cesty už exekútor žiaden takýto dôkaz do exekučného spisu nezaložil. Z týchto dôvodov nepovažoval súd výdavky cestovného navrhovateľa za preukázané a ich výšku, vyčíslenú a namietanú odporcom, mu v sume 12 528,90 Sk nepriznal.

Rovnako nebola navrhovateľom preukázaná ani náhrada telekomunikačných výdavkov vo výške 860,-- Sk za telefonické jednanie so záujemcom, s povinným, ako aj s vydražiteľom tak, ako to navrhovateľ tvrdil, preto mu ju súd nemohol priznať. Námietky odporcu o nepreukázaní tohto nákladu sú preto dôvodné. Celková výška hotových výdavkov, ktorú súd navrhovateľovi ním uplatnenej sumy 14 540,30 Sk nepriznal, je 13 488,90 Sk. Táto pozostáva zo sumy cestovného vo výške 12 528,90 Sk + 100,-- Sk poplatok pre kataster + telefónne náhrady vo výške 860,-- Sk.

Z vyššie uvedených dôvodov dospel súd k záveru, že pohľadávka navrhovateľa, prihlásená do konkurzu vyhláseného na majetok úpadcu, je oprávnená, a teda právne dôvodná len vo výške 4 399,24 Eur (132 531,40 Sk), a to za zákonnú odmenu vo výške 4 331,14 Eur (130 480,-- Sk), za odmenu za zriadenie záložného práva vo výške 33,19 Eur (1 000,-- Sk) a za náhradu za hotové výdavky vo výške 34,90 Eur (1 051,40 Sk). Vo zvyšku súd návrh navrhovateľa pre nedôvodnosť zamietol.

O trovách konania rozhodol súd podľa § 142 ods. 2 O. s. p. tak, že žiadnemu z účastníkov konania nepriznal právo na ich náhradu, pretože ich pomer úspechu a neúspechu k celému predmetu konania bol približne rovnaký.

Proti tomuto rozsudku v zamietajúcej časti podal žalobca odvolanie v zákonom stanovenej odvolacej lehote podľa § 204 ods. 1 O. s. p. z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci podľa ust. § 205 ods. 2 písm. f/ O. s. p. Do konkurzu si navrhovateľ prihlásil pohľadávku, ktorá predstavuje čiastočne neuhradené trovy exekúcie v zmysle ust. 196 a nasl. EP v konaní č. EX 857/2001 vo výške 5 676,21 Eur (t. j. 171 001,50 Sk) ku dňu vyhlásenia

konkurzu. Napádaným výrokom rozsudku konajúci súd určil, že pohľadávka navrhovateľa je oprávnená a zistená vo výške 4 399,24 Eur, z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že nevyhovel návrhu navrhovateľa v časti uplatnenej pohľadávky v sume spolu 1 276,98 Eur, a to: v časti 1 829,23 Eur (24 981,40 Sk), ktorá predstavuje DPH v zmysle ust. § 27 zák. o dani z pridanej hodnoty, v znení neskorších predpisov, a to: zo zákonnej odmeny v sume 822,92 Eur (t. j. 24 791,30 Sk) a z odmeny za zriadenie exekučného záložného práva v sume 6,31 Eur (t. j. 190,-- Sk) a v časti 2. spolu 447,75 Eur (13 488,90 Sk), ktorá suma predstavuje hotové výdavky v zmysle ust. § 22 vyhlášky, uplatnené ako trovy exekúcie, z ktorej 1. v časti 3,32 Eur (100,-- Sk) predstavuje úhradu za opakovane žiadaný výpis z LV č. X. zo dňa 28. 01. 2005 a 08. 02. 2005 prostredníctvom elektronického systému GKÚ; 2. v časti 415,88 Eur (12 528,80 Sk) cestovné náhrady a 3. v časti 28,55 Eur (860,10 Sk) telekomunikačné výdavky.

Vo veci nepriznania DPH odvolateľ uviedol, že počas celého konania vedeného pod sp. zn. EX 857/2001 bol tzv. zdaniteľnou osobou a ako taký poskytoval služby v zmysle § 9 zákona o DPH. Pri poskytovaní služby vznikla navrhovateľovi daňová povinnosť podľa § 19 ods. 2 zákona o DPH. Navrhovateľ je platiteľom dane z pridanej hodnoty od 2. januára 1997 s identifikačným číslom pre daň S.. Povinnosť pripočítavať DPH k cene exekútorom poskytovanej právnej služby, je uložená priamo zákonom o dani z pridanej hodnoty. Poukázal na rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky č. II. ÚS 31/2004-30 zo 17. decembra 2004, kde sa konštatovalo, že pohľadávka na náhradu trov konania musí byť účastníkovi priznaná v celom zákonom upravenom rozsahu, vrátane dane z pridanej hodnoty, ak účastník zo sumy priznanej náhrady je povinný podľa platného zákona o dani z pridanej hodnoty zaplatiť túto daň. Nepriznanie tejto súčasti náhrady trov konania nemá totiž oporu v zákone, ale opiera sa len o medzeru v právnej úprave. Preto odvolateľ má za to, že ust. § 196 EP v znení do 31. 08. 2005 nemožno žiadnou z prípustných metód výkladu právnych noriem ústavne konformným spôsobom vyložiť tak, že vzhľadom na absenciu druhej vety ust. § 196 EP nemá exekútor právo na náhradu príslušnej DPH z odmeny. Takéto rozhodnutie by nepochybne porušilo ústavne právo exekútora zakotvené v čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.

Navrhovateľ v čase výkonu exekúcie č. EX 857/2001 v zmysle zákona o DPH poskytoval služby a v zmysle príslušných ustanovení mu vznikla daňová povinnosť.

Dodržiavanie právnych predpisov Slovenskej republiky navrhovateľom je priamo zakotvené v ust. § 3 EP (vrátane daňových právnych predpisov) ako zásada viazanosti všeobecnými právnymi predpismi, t.j. pri výkone svojej činnosti musí dodržiavať ustanovenia a povinnosti vyplývajúce z platných právnych predpisov Slovenskej republiky, týkajúcich sa jeho ekonomickej činnosti a služieb, ktoré poskytuje, vrátane vyššie uvedených zákonov. V prípade, že by navrhovateľ neuplatnil prislúchajúcu DPH, dopustil by sa porušenia ustanovení zákona o dani z pridanej hodnoty, nakoľko by týmto konaním došlo ku kráteniu dane z pridanej hodnoty.

Pokiaľ teda súd návrh navrhovateľa v časti predstavujúcej DPH zo zákonnej odmeny a z odmeny za zriadenie exekučného záložného práva zamietol, pričom návrhu v časti zákonnej odmeny a odmeny za zriadenie exekučného záložného práva vyhovel, jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a jeho odôvodnenie vzhľadom na znenie všeobecne záväzných právnych predpisov (zákon o DPH) a doterajšiu judikatúru, pôsobí nepresvedčivo.

K zamietnutej časti hotových výdavkov navrhovateľ uviedol, že súdny exekútor je v každom štádiu exekúcie povinný podrobne preskúmať majetok povinného subjektu a na základe zistených skutočností určiť spôsob vykonania exekúcie. Súdny exekútor si plnil svoju zákonnú povinnosť, za ktorú mu prislúcha aj náhrada hotových výdavkov, spojených so zisťovaním majetku povinného, ktoré nepochybne predstavujú trovy potrebné na účelné vymáhanie nároku v predmetnej veci. Dňa 28. 01. 2005 bol z databázy GKÚ vytlačený list vlastníctva č. X. za účelom zistenia stavu zápisov. Voči povinnému bolo vykonávaných niekoľko exekúcií viacerými súdnymi exekútormi a súčasne boli zriaďované záložné práva priebežne zapisované na LV č. X. Dňa 08. 02. 2005 bol z databázy GKÚ vybraný list vlastníctva pre účely správneho doručovania vyhlášky o dražbe nehnuteľností z 10. 02. 2005, všetkým osobám a orgánom, o ktorých to ustanovuje § 141 EP. Hotové výdavky vynaložené spolu v sume 3,32 Eur (100,-- Sk) v tom čase na základe zmluvy o umožnení prístupu k hromadným údajom centrálnej databázy katastra nehnuteľností elektronickou cestou, uzavretej medzi navrhovateľom a G. a K. Ú. B., účtované za elektronické sprístupnenie výpisu z príslušného listu vlastníctva, boli vynaložené účelne.

K zamietnutých cestovým náhradám navrhovateľ uviedol, že v priebehu exekúcie, exekútor, resp. príslušný zamestnanec exekútora vykonali služobné cesty, ktorých vykonanie je preukázané účtovnými dokladmi, ktoré boli predložené súdu a ktorých vykonanie rovnako vyplýva z postupu navrhovateľa v danom konaní a exekučného spisu. Cestovné náhrady ako časť hotových výdavkov sú upravené v § 22 ods. 1 vyhlášky. Navrhovateľovi nie je známe žiadne ustanovenie vyhlášky, upravujúce cestovné náhrady a rovnako ani žiadne ustanovenie EP, ktoré by súdnemu exekútorovi ukladalo povinnosť vyhotovovať z pracovnej cesty úradný záznam. Účtovné doklady sú súčasťou účtovníctva súdneho exekútora a žiadny všeobecne záväzný právny predpis mu neukladá povinnosť zakladať ich do príslušného exekučného spisu, preto námietku odporcu považuje za nedôvodnú a má za to, že súd v tomto smere nesprávne právne posúdil vec, keď návrh v časti sumy 415,88 Eur zamietol.

V závere svojho odvolania požiadal odvolací súd, aby napadnuté rozhodnutie zmenil tak, že určí prihlásenú pohľadávku navrhovateľa za oprávnenú a zistenú vo výške 5 647,66 Eur.

K podanému odvolaniu sa vyjadril žalovaný, ktorý uviedol, že prvostupňový súd zistil úplný skutkový stav veci a na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam, vychádzajúc zo správneho právneho posúdenia veci. Preto navrhol, aby odvolací súd odvolanie navrhovateľa zamietol a uložil navrhovateľovi povinnosť nahradiť trovy odvolacieho konania odporcu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky prejednal odvolanie podľa § 212 ods. 1 O. s. p., bez nariadenia pojednávania v zmysle § 214 ods. 2 O. s. p. a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa je opodstatnené.

Predmetom sporu je navrhovateľom uplatnené právo v zmysle § 23 ods. 2 zák. č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní (ďalej ZKV). Incidečnou žalobou sa domáhal určenia pravosti a výšky prihlásenej pohľadávky v konkurznom konaní úpadcu – Š. T. -P. p. P.-H. V., ktorá bola správcom konkurznej podstaty na prieskumnom pojednávaní dňa 18. 09. 2007 popretá v celom rozsahu, t.j. vo výške **5 676,21 Eur** (171 001,50 Sk). Prvostupňový súd z vykonaného dokazovania a predložených dôkazov určil, že oprávnená a zistená pohľadávka je vo výške **4 399,24 Eur**, t. j. zákonná odmena vo výške 4 331,14 Eur, odmena za zriadenie

záložného práva vo výške 33,19 Eur a náhrada za hotové výdavky vo výške 34,90 Eur. Vo zvyšku návrh zamietol ako nedôvodný.

Odvolačí súdu preskúmal napadnuté rozhodnutie len v zamietajúcej časti, t. j. v sume **1 276, 97 Eur**, ktorá bola odvolateľom napadnutá, týkajúca sa nepriznania DPH vyúčtovanej navrhovateľom k odmene a nepriznania hotových výdavkov v zmysle § 22 vyhlášky č. 288/1995 Z. z., špecifikovaných na č. 1. 232 a č. 1. 233 podaného odvolania. V ostatnej časti je rozsudok prvostupňového súdu právoplatný, ktorým súd určil, že uplatnená pohľadávka je oprávnená a zistená vo výške **4 399,24 Eur (132 531,40 Sk)**.

Krajský súd nepriznal navrhovateľovi (exekútorovi) za výkon exekučnej činnosti v zmysle § 196 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (ďalej Exekučný poriadok, resp. EP) platného v čase začatia exekúcie k uplatnenej odmene daň z pridanej hodnoty (DPH) s odôvodnením, že vtedy platná právna úprava neumožňovala exekútorovi účtovať si k odmene aj DPH. Aj keď sa v tomto konaní aplikuje ustanovenie § 196 v znení pred 01. 09. 2005 Exekučného poriadku, ktoré neobsahovalo povinnosť zvýšiť odmenu exekútora o daň z pridanej hodnoty, napriek tomu trovy exekúcie sa zvýšia o DPH aj v týchto konaniach.

V zmysle zákona č. 289/1995 Z. z., teraz zák. 222/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov o dani z pridanej hodnoty, navrhovateľ napĺňa znaky zdaniteľnej osoby a je platiteľom DPH od 02. januára 1997 s identifikačným číslom pre daň S. (§ 2 ods. 1, 2, 5, § 3 ods. 1, § 4 ods. 1 cit. zákona). Z hľadiska uvedeného zákona odmena exekútora predstavuje protihodnotu za služby poskytnuté exekútorom, preto tvorí základ dane. Vzhľadom na to, že po získaní tejto odmeny ako platiteľ dane je povinný daň z tejto odmeny odvieť na účet príslušného správcu dane, je oprávnený zvýšiť si predmetnú odmenu o DPH a súd je povinný exekútorovi priznať k vyúčtovanej odmene aj uplatnenú DPH. V opačnom prípade exekútora ako platiteľa dane znevýhodňuje voči ostatným platiteľom, ktorí voči konečnému spotrebiteľovi vyfakturujú cenu a DPH a tieto sumy reálne do svojej dispozície aj príjmu a nie sú zaťažení daňovým bremenom, ako by bol navrhovateľ, čo by bolo v rozpore s Ústavou SR.

Ak z právneho poriadku v zákonnej právnej úprave – **dane z pridanej hodnoty** – vyplýva explicitne povinnosť exekútorovi, ktorý je platiteľom DPH, k vyúčtovacej cene každej poskytnutej právnej služby uplatniť DPH, potom súd rozhodujúci o odmene exekútora je povinný DPH v zodpovedajúcej sume mu priznať. Zákon o DPH je osobitným zákonom - lex specialis, ktorý rieši komplexne právnu úpravu DPH a má vyššiu právnu silu, ako vykonávací predpis, ktorý neobsahoval v rozhodnom období povinnosť zvýšiť odmenu exekútora o DPH.

Exekútorovi za výkon exekučnej činnosti podľa zákona patrí odmena, náhrada hotových výdavkov a náhrada za stratu času. Výpočet týchto nárokov je taxatívny. Zákon nepredpokladá iné druhy trov, vznikajúcich exekútorovi v spojitosti s činnosťou podľa Exekučného poriadku. Konkretizácia týchto nárokov je obsiahnutá vo vyhláske č. 288/1995 Z. z. odmenách a náhradách súdnych exekútorov. Exekútorovi patrí popri odmene aj náhrada hotových výdavkov účelne vynaložených v súvislosti s vykonaním exekučnej činnosti, táto náhrada zahŕňa najmä cestovné náhrady, poštovné a telekomunikačné výdavky, znalecké náhrady a poplatky (§ 22 cit. vyhlášky). To znamená, že súdu prináleží hodnotiť ako kritérium pre ich priznanie ich účelnosť, resp. nevyhnutnosť týchto výdavkov v súvislosti so spôsobom vykonania exekúcie, ktorý určuje exekútor (§ 64 EP). Neobstojí odôvodnenie súdu prvého stupňa, že ak exekútor nepredložil o vykonaných služobných cestách v súvislosti s činnosťou exekúcie cestovné príkazy, nemá v dôsledku ich absencie nárok na ich náhradu. Zo žiadneho právneho predpisu mu takáto povinnosť nevyplýva. V priebehu konania ani neboli spochybnované, že reálne služobné cesty boli vykonané, čo navrhovateľ preukazoval účtovnými dokladmi.

Preto Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací, napadnutý rozsudok v zamietajúcej časti zrušil podľa ustanovenia § 221 ods. 1 písm. h/ O. s. p. a vec vracia súdu prvého stupňa na ďalšie konanie (§ 221 ods. 2 O. s. p.).

V novom konaní prvostupňový súd je povinný zaoberať sa uplatnenou DPH a posúdiť správnosť jej výšky a priznať ju navrhovateľovi v zodpovedajúcej výške k uplatnenej odmene. Taktiež je potrebné prehodnotiť náhradu hotových výdavkov z hľadiska ich účelovosti k rozsahu vykonanej exekúcie, ako aj zohľadniť námietky odvolateľa uvedené v odvolaní.

Podľa ust. § 226 O. s. p., ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, je súd prvého stupňa viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

Ak odvolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, rozhodne o náhrade trov súd prvého stupňa v novom rozhodnutí o veci (§ 224 ods. 3 O. s. p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.

V Bratislave 30. júna 2011

JUDr. Alena P r i e c e l o v á, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Hana Segečová